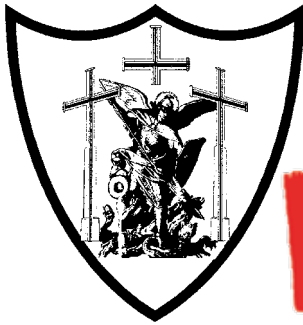

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ W Wilnie dokonano „otwarcia stadionu obietnic” **str. 2**

■ Uruchomiono infolinię na temat obrony cywilnej **str. 3**

■ W Rudominie upamiętniono 150. rocznicę urodzin M. K. Čiurlionisa **str. 5**

Rota

■ Delegacja z rejonu wileńskiego w Rozogach **str. 1**

■ Mykolas Alekna dwukrotnie pobił własny rekord świata **str. 24**

PRENUMERATA 2025

**Do 19 kwietnia
trwa prenumerata
na maj
2025 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

**DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE**

Chrystus Zmartwychwstał! Alleluja!

Drodzy Bracia i Siostry,

w tajemnicy Zmartwychwstania Chrystusa rozbrzmiewa odwieczna melodia nadziei – tej, która nie zawodzi, bo oparta jest na zwycięstwie nad śmiercią, grzechem i lękiem. To właśnie w pustym grobie bije serce naszej wiary: pewność, że Pan naprawdę żyje i że nigdy nie jesteśmy sami.

Niech Święta Wielkanocne napełnią Wasze serca odwagą, pokojem i głęboką radością. W świecie pełnym niepokoju i napięć, Zmartwychwstały Pan mówi: „Pokój Wam” – i ten pokój niech zamieszka w Waszych rodzinach, wspólnotach i sumieniach.

Życzę Wam, byście każdego dnia byli pielgrzymami nadziei – niosąc ją tam, gdzie jej najbardziej brakuje. Niech Wasze życie staje się świadectwem tego, że Miłość jest silniejsza niż śmierć, a światło mocniejsze niż ciemność.

**Z modlitwą,
ks. Jerzy Witkowski**

Obchody 85. rocznicy zbrodni katyńskiej w Rudnikach i Ejszyszkach

Pamięć trwa

Katyń - cierpienie i długie nieznane prawdy narodu polskiego. 1 września 1939 r. zgodnie z paktem Ribbentrop - Molotow Niemcy zaatakowały Polskę, 17 września – Armia Radziecka. Te dwa państwa podzieliły państwo polskie.

(Dokończenie na str. 4)

Kontynuacja prosocjalnej polityki frakcji AWPL-ZChR w rejonie wileńskim: powstanie nowy dom opieki dla seniorów

Dobra wiadomość dla seniorów – w rejonie wileńskim planowana jest budowa nowego domu opieki dla osób starszych, w którym będzie mogło zamieszkać 40 osób.

Potrzeba budowy nowego domu seniora została zainicjowana przez frakcję AWPL-ZChR w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego przed kilkoma latami, wniesiona do Strategicznego Planu Działań Samorządu Rejonu Wileńskiego na lata 2023–2025 oraz lat kolejnych i już niebawem

ruszy realizacja tego projektu.

Celem projektu jest rozszerzenie oferty długoterminowej opieki osób starszych i zapewnienie seniorom wysokojakościowych warunków życia.

(Dokończenie na str. 2)

Partiom politycznym na Litwie przyznano ponad 2,7 mln euro

Główna Komisja Wyborcza (VRK) rozdysponowała między partiami politycznymi dotacje państwowe za pierwsze półrocze 2025 roku.

Ogółem między partie rozdysponowano 2,751 mln euro. Środki te rozdzielono między partie polityczne zgodnie z liczbą głosów oddanych na poszczególne partie w ostatnich wyborach samorządowych, do Parlamentu Europejskiego i Sejmu. Dotacje otrzymało 11 ugrupowań politycznych.

To jest pierwsze półrocze, gdy przy obliczaniu dotacji uwzględniono wyniki wyborów do Parla-

mentu Europejskiego i do Sejmu w 2024 roku. Ponadto na wysokość kwot tego półrocza miały też wpływ głosy wyborców w wyborach samorządowych w 2023 roku.

Najwięcej pieniędzy przyznano Partii Socjaldemokratycznej – ponad 662 tys. euro. Nieco mniej dostanie Związek Ojczyzny-Litewscy Chryścijańscy Demokraci – ponad 612 tys. euro.

Związek Chłopów i Zielonych otrzyma prawie 259 tys. euro, Partia „Świt Nadniemieński” – niemal 242 tys. euro, Związek Demokratów „W imię Litwy” – ponad 241 tys. euro, Ruch Liberalny – 237 tys. euro.

Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związkowi Chryścijańskich Rodzin przyznano ponad 141 tys. euro.

Partia Wolności otrzyma 140 tys. euro, Partia Regionów – 88 tys. euro, Narodowe Zjednoczenie – ponad 65 tys. euro oraz Partia „Wolność i Sprawiedliwość” – 61 tys. euro.

Łączna kwota środków z budżetu państwa dla partii politycznych w 2025 roku wynosi 5,5 mln euro.

Dotacje rozdysponowane są dwa razy w roku – do 15 kwietnia i do 15 listopada.

Na podst. vrk.lt

W Wilnie dokonano „otwarcia stadionu obietnic”

Przy pustym placu, gdzie utknęła budowa Stadionu Narodowego, opozycyjni wileńscy radni zorganizowali w piątek, 11 kwietnia, symboliczną „ceremonię otwarcia” stadionu, na który wilnianie czekają już prawie 40 lat. Chcieli w ten sposób przypomnieć koalicji rządzącej o tym, że zgodnie z obowiązującą umową koncesyjną, prace budowlane miały zostać ukończone w kwietniu tego roku.

W akcji otwarcia „stadionu obietnic” uczestniczyli przedstawiciele trzech opozycyjnych frakcji w Radzie Samorządu m. Wilna: lider opozycji, starosta frakcji „Wolność i Sprawiedliwość” Vydūnas Sadauskas, starosta frakcji Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chryścijańskich Rodzin Wanda Krawczonok oraz przewodniczący partii „Litwa dla wszystkich” Aleksandras Nemunaitis. Socjaldemokraci, którzy również należą do opozycji w stołecznej radzie, nie wzięli udziału w tym wydarzeniu.

„Ponieważ na stadionie jest cicho jak wśród mogił, przynajmniej dokonaliśmy otwarcia placu obietnic” – powiedział Vydūnas Sadauskas. Dodał, że przecięcie wstęgi to przypomnienie dla mera Wilna Valdas Benkuskasa, że „wilnianie czekają nie na wymówki, ale na wyniki”. Zaznaczył, że umowa koncesyjna oficjalnie już wygasła, jednak mer nadal twierdzi, że Wilno będzie musiało zapłacić około 20 mln euro niby za zerwanie umowy, mimo że samorząd nie bierze odpowiedzialności za prace, które nie zostały wykonane. „Umowa wyraźnie stanowi, że straty podlegają odszkodowaniu tylko w przypadku winy, więc powiedzcie mi, gdzie zawiniło miasto?” – zapytał retorycznie lider opozycji.

Zdaniem opozycji, samorząd zamiast podejmować racjonalne decyzje, zgodził się na warunki korzystne dla inwestorów i stracił siłę negocjacyjną. A projekt drożał o ponad 32 mln euro.

Wanda Krawczonok, starosta frakcji AWPL-ZChR podkreśla, że obecna umowa powinna zostać jak najszybciej rozwiązana, bo wykonawca nie wywiązał się ze swoich obowiązków.

„Umowa powinna zostać rozwiązana jak najszybciej z powodu niewywiązania się wykonawcy ze swoich zobowiązań i należy przygotować nowy projekt, z racjonalnym rozplanowaniem środków. Obecny projekt urósł do niebotycznych rozmiarów, który stał się nie do udźwignięcia” – powiedziała Wanda Krawczonok, starosta frakcji AWPL-ZChR.

Zdaniem starosty frakcji AWPL-ZChR, trzeba szukać dobrych przykładów u sąsiadów, np. w Polsce. „W sąsiedniej Polsce, w mieście Sosnowiec, w 2023 roku na terenie o powierzchni 15 hektarów wybudowano park trzech aren sportowych. Jest to stadion piłkarski, hala sportowa, w której mogą grać koszykarze lub siatkarze, a także lodowisko. Projekt zrealizowano w ciągu dwóch lat i kosztował około 59 mln euro. Oznacza to, że misja jest możliwa, ale potrzebne jest racjonalne podejście i zrozumienie, że wilnianie i cała Litwa czekają na stadion” – podkreśliła Krawczonok.

Opozycja w stołecznej radzie proponuje przede wszystkim podzielić projekt na etapy i ogłosić przetarg na wykonanie prac, co zapewni przejrzystość i pozwoli zaoszczędzić pieniądze podatników.

Wilnianie już od prawie 40 lat czekają na Stadion Narodowy. Jego budowa rozpoczęła się w 1987 roku w dzielnicy Szeszkinia. Budowa była kilka razy wstrzymywana z powodu a to braku środków, a to sporów z organami ścigania i Urzędem Zamówień Publicznych, a to zmianą koncesjonariuszy i in. W 2024 roku realizację projektu budowy stadionu przejęła firma „Hanner”, ale projekt budowy znów utknął.

Fot. stopklatka

W Wilnie zaczynają kwitnąć sakury

Przy Białym Moście w Wilnie nieśmiało zaczynają zakwitać pierwsze sakury.

W wileńskim parku sakur Chiune Sugihary kwiaty japońskiej wiśni kwitną zwykle pod koniec kwietnia i na początku maja. W tym roku stało się to nawet cały miesiąc wcześniej.

Co roku mieszkańcy miasta i goście gromadzą się na prawym brzegu Wilii, aby zobaczyć kwitnienie japońskich wiśni. Ponieważ pogoda na Litwie jest zmienna park kwitnącej wiśni w Wilnie zakwita później niż sakury w Japonii.

W 2001 roku w Wilnie posadzono 200 drzewek wiśni dla upamiętnienia 100. rocznicy urodzin japońskiego dyplomaty Chiune Sugihary. W czasie II wojny świa-

towej uratował około 6 tysięcy osób narodowości żydowskiej. Na pomniku wzniesionym przy wej-

ściu do parku widnieje napis, że sakury to dar Japończyków dla Litwy.

Niewiele osób wie, że w Wilnie istnienie jeszcze jedno miej-

sce, gdzie rosną sakury. W 2016 roku, przy Centrum Laboratoryjnym Innowacji Społecznych na ulicy Didlaukio został utworzony tzw. „Ogród Przyjaciół” (lit. „Bičiulių sodas”). Autorem koncepcji ogrodu jest Kęstutis Ptauskas – inspirator japońskich ogrodów na Litwie. W „Ogrodzie Przyjaciół” rosną 24 wiśnie japońskie o 3-metrowej wysokości oraz 15 drzew japońskiej jarzębiny o 2-metrowej wysokości.

Sakury kwitną przez około dwa tygodnie, zwykle w drugiej połowie kwietnia. Ich kwiaty nie pachną, ale kwitną jako jedne z pierwszych stając się symbolem wiosny i budzącej się do życia przyrody.

Na podst. 15min.lt

Wilno: mniejsze rachunki za ogrzewanie w marcu

Za ogrzewanie w marcu wileńskie zapłacą prawie o 30 proc. mniej niż w lutym – poinformowały Wileńskie Sieci Ciepłownicze (lit. Vilniaus šilumos tinklai).

Za ogrzewanie mieszkania o powierzchni 50 metrów kwadratowych w odnowionym bloku mieszkalnym w Wilnie zapłacą za marzec średnio około 47 euro, w nieodnowionym i nieefektywnym energetycznie bloku – 80 euro.

Jak podano, zarówno ciepły marzec, jak i niższe ceny ciepła miały pozytywny wpływ na zmiany w rachunkach za ogrzewanie.

Pierwszy miesiąc wiosny był ciepły – średnia miesięczna temperatura powietrza w stolicy wyniosła 4,8 stopnia. W porównaniu z lutym różnica temperatur wynosi aż 7 stopni.

Ten sezon grzewczy wyróżnia się tym, że nie jest już stosowana

ulga podatku VAT dla ogrzewania centralnego, która obowiązywała przez dwa ostatnie sezony grzewcze. W marcu cena kilowatogodziny ogrzewania była mniejsza o 6 proc. niż w lutym – 7,72 centów bez VAT lub 8,41 centów z 9-procentowym podatkiem VAT. W marcu 2024 roku cena kilowatogodziny ogrzewania wynosiła w stolicy 7,09 centów bez VAT.

Na podst. chc.lt

Kontynuacja prosocjalnej polityki frakcji AWPL-ZChR w rejonie wileńskim: powstanie nowy dom opieki dla seniorów

(Dokończenie ze str. 1)

Nowa placówka socjalna ma powstać w gminie Rukojnie, we wsi Stare Sioło przy ulicy Senasalisio 79.

„Budowa takiej placówki to istotny krok w kierunku zapewnienia seniorom godnego i jakościowego życia” – podkreśla prezes frakcji Waldemar Urban.

Planowana placówka będzie

dostosowana do potrzeb seniorów i zapewni im wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, rozwój osobisty oraz możliwość utrzymywania więzi społecznych.

Całkowity koszt projektu opiewa na kwotę 2,95 mln euro (1,1 mln pochodzi z funduszy Unii Europejskiej, 770 tys. euro z budżetu państwa, 1,08 mln euro z budżetu samorządu).

Planowany projekt zostanie rozpatrzony przez Komitet ds. Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych, a ostateczną decyzję o jego realizacji podejmie Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Obecnie usługi opiekuńcze dla seniorów w rejonie wileńskim świadczą domy opieki w Kosinie i Podbrzeziu.

Na podst. vrsa.lt

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kołosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Sławomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvins 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w konkursie „Polonia i Polacy za granicą 2024 – Media i Struktury”

Uruchomiono infolinię na temat obrony cywilnej

Z inicjatywy Departamentu Ochrony Przeciwpowodzi (PAGD) w zeszłym tygodniu rozpoczęła działalność infolinia konsultacyjna w sprawach związanych z obroną cywilną.

Dzwoniąc pod numer 0 707 56 880 będzie można uzyskać odpowiedzi na interesujące nas pytania dotyczące obrony cywilnej. Mieszkańcy będą mogli skonsultować się z funkcjonariuszami obrony cywilnej w sprawie sposobów zapewnienia sobie bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych.

Osoby zainteresowane poradą telefoniczną mogą skorzystać z infolinii w dni robocze (od poniedziałku do czwartku w godzinach 8.00-11.00 i 13.00-16.00, w piątki w godzinach 8.00-11.00 i 13.00-15.00).

Pod tym numerem telefonu można również uzyskać informacje i porady na temat bezpieczeństwa przeciwpożarowego dla osób prywatnych i firm. Wszystkie połączenia na ten numer są bezpłatne, informuje PAGD.

Więcej informacji na temat

przygotowania się na wypadek sytuacji ekstremalnych można znaleźć na stronie internetowej <https://lt72.lt/> oraz w aplikacji mobilnej LT72.

Według najnowszego reprezentatywnego badania populacji, zainicjowanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, w ciągu ostatnich pięciu lat z 48 do 52 proc. wzrosła liczba osób, które wiedzą, jak zachować się w czasie klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka.

Na podst. ELTA

Drony sprawdziły, czy wypalane są trawy w stolicy i rejonie wileńskim

Ostatnio wzrasta liczba zgłoszeń o pożarach na otwartych przestrzeniach – pali się ubiegłoroczna sucha trawa i poszycie leśne. Stanowi to zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i przyrody – informuje Departament Ochrony Przeciwpowodzi i Ratownictwa.

Aby ograniczyć liczbę takich pożarów, w miniony weekend została przeprowadzona akcja prewencyjna „Nie wypalaj trawy!”. Przy użyciu dronów sprawdzano tereny otwarte w Wilnie i rejonie wileńskim.

„Tylko w tym roku strażacy ugasiли ponad 220 pożarów na terenach otwartych w Wilnie i rejonie wileńskim, które strawiły ponad 130 hektarów. Stanowi to 25 proc. pożarów na terenach otwartych w kraju” – mówi Osvaldas Vladas, naczelnik Wydziału Państwowego Nadzoru Pożarowego Wileńskiej Straży Pożarnej i Ratownictwa.

Podczas akcji nie wykryto przypadków wypalania trawy, ale drony namierzyły duże obszary wypalanej trawy. Funkcjonariusze rozmawiali z mieszkańcami i zwrócili ich uwagę na niebezpieczeństwo związane z pożarami na otwartych przestrzeniach i ich skutkami.

Strażacy przypominają, że suchą trawę, trzinę, opadłe liście, słomę, resztki roślinne można

spalać na polu wyłącznie po zebraniu (zgrabieniu) w stosy, gdy nie ma możliwości ich kompostowania (lub kompostowanie może spowodować rozprzestrzenianie się szkodników roślin) lub wykorzystania w inny sposób, w odległości nie mniejszej niż 30 metrów od zabudowań. Proces spalania musi być stale pilnowany, a po jego zakończeniu tłące się ostatki należy ugasić, polewając je wodą, piaskiem itp.

Na podst. pagd.lrv.lt

Komisja desowietyzacyjna zaleca usunięcie czerwonych gwiazd z cmentarza żołnierzy radzieckich w Mickunach

Tak zwana komisja desowietyzacyjna zaleca usunięcie czerwonych gwiazd z grobu żołnierzy radzieckich w Mickunach (rejon wileński).

„Tam znajduje się miejsce pochówku żołnierzy radzieckich, uważamy, że czerwone gwiazdy na pomnikach i obelisku naruszają prawo, dlatego te gwiazdy powinny zostać usunięte” – powiedział Vitas Ka-

rčiauskas, przewodniczący komisji.

Jak poinformował Karčiauskas, komisja zaleci również usunięcie betonowej rzeźby radzieckiego żołnierza w Mejszagole.

Z kolei drewniana rzeźba-pomnik znajdujący się w Małej Rzeszy, na miejscu pochówku żołnierzy radzieckich, zdaniem komisji nie miała żadnych powiązań z sowiecką ideologią.

Od 1 maja 2023 r. obowiązuje ustawa o desowietyzacji. Dotyczy ona uwiecznionych lub przedstawionych w jakiejkolwiek formie osób, symboli i informacji, które promują reżimy totalitarne, autorytarne i ich ideologie (pomniki, inne obiekty pamiątkowe, nazwy ulic, placów i innych obiektów publicznych).

Na podst. ELTA

Mapa „Czarnych punktów” na drogach Litwy

W tym roku na litewskich drogach wytypowano 30 „czarnych punktów” – są to miejsca na drodze, gdzie w ciągu ostatnich 4 lat doszło do 4 lub więcej wypadków drogowych, w których zginęli ludzie lub doznali obrażeń. W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba niebezpiecznych lokalizacji zmniejszyła się z 33 do 30 – informuje Ministerstwo Łączności.

Najwięcej „czarnych punktów” – 18 – jest na skrzyżowaniach, a 12 – na odcinkach dróg.

Dodatkowo, aby prewencyjnie zmniejszyć liczbę wypadków, specjaliści wytypowali 24 miejsca awaryjne – są to odcinki dróg, na których w ciągu ostatnich trzech

lat doszło do co najmniej trzech wypadków drogowych, w których ktoś został ranny lub zginął.

Najwięcej niebezpiecznych

lokalizacji zarejestrowano w rejonach kowieńskim i poniewieskim – po 4, w Połdze i rejonie janowskim – po 3.

W ciągu ostatnich czterech lat

w miejscach szczególnie niebezpiecznych doszło do 137 wypadków drogowych, w których 6 osób zginęło, a 181 zostało rannych. Najczęstsze wypadki drogowe – to zderzenia, które stanowiły aż 57,7 proc. wszystkich zarejestrowanych wypadków (79 wypadków drogowych). Spośród nich sporo było wypadków przy skręceniu w lewo lub zawracaniu (21 wypadków) oraz zderzenia boczne (19 wypadków).

Według specjalistów, główną przyczyną tego typu wypadków drogowych jest niejasne pierwszeństwo ruchu, ograniczona widoczność i niedostateczne oświetlenie.

Na podst. sumin.lrv.lt

Zmiany w egzaminach z historii i geografii wejdą w życie później

Minister oświaty, nauki i sportu Raminta Popovienė podpisała rozporządzenie odraczające datę wejścia w życie zmian w państwowych egzaminach dojrzałości z historii i geografii – poinformowało Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu.

Pisanie wypracowania argumentacyjnego w ramach egzaminu z historii oraz zadanie z zakresu egzaminu z geografii, mające na celu sprawdzenie osiągnięć w zakresie badań i interpretacji danych, zostaną wprowadzone od roku szkolnego 2028-2029. Zatem obecni uczniowie klasy dziewiątej, którzy je wybiorą, będą zdawać takie egzaminy wiosną 2029 roku.

Uzgodniono również, że w roku szkolnym 2027-2028 do pierwszej części egzaminu z historii zostanie wciągnięty temat „Historyk, historia i kultura historyczna” oraz temat „Religie i mentalności” do drugiej części tego samego egzaminu.

Do tej pory planowano, że wszystkie wymienione powyżej zmiany w egzaminach z historii i geografii pojawią się w roku szkolnym 2025-2026.

Ma też być dokonany przegląd ogólnego programu nauczania historii, uwzględniając uwagi nauczycieli historii, że jest on zbyt szeroki i brakuje czasu na zgłębienie wszystkich tematów. Przewiduje się, że w maju zostanie powołana grupa robocza, która dokona przeglądu i dostosowania programu.

Fot. Marian Paluszkievicz

Na wystawie EXPO w Japonii będzie można poznać litewską kulturę

W Osace w Japonii rozpoczęła się trwająca sześć miesięcy światowa wystawa „EXPO 2025 Osaka”, w której bierze udział ponad 160 krajów, w tym Litwa.

Na wystawie, która, jak się oczekuje, przyciągnie około 30 milionów zwiedzających, będzie można zapoznać się z litewską kulturą, skosztować chłodnika, a także poznać możliwości biznesowe i turystyczne Litwy oraz wyjątkowość jej przyrody.

Pawilon Bałtycki na Wystawie Światowej EXPO 2025 w Osace w Japonii zaprezentuje Litwę i Łotwę jako dwa kraje bałtyckie, w których ludzie cenią tworzoną i pielęgnowaną przez wieki więź z naturą, a jednocześnie są to kraje otwarte na świat i innowacje, odpowiedzialnie podejmujące decyzje oraz tworzące lepsze jutro dla przyszłych pokoleń.

Tematem tegorocznej EXPO 2025 w Osace jest „Tworzenie przyszłego społeczeństwa dla naszego życia”. Główną atrakcją pawilonu litewskiego i łotewskiego będzie interaktywna instalacja, której zielona, szklana ściana symbolizuje zielone bałtyckie lasy i planetę.

Na podst. ELTA

Drugi przypadek ptasiej grypy wśród dzikiego ptactwa na Litwie

Narodowy Instytut Oceny Ryzyka Żywnościowego i Weterynaryjnego zbadał martwego labędź znanego na brzegu Wilii w Kownie i potwierdził obecność u niego wysokiego zjadliwego wirusa ptasiej grypy. To już drugi przypadek tej choroby wykryty u dzikiego ptactwa w tym roku w naszym kraju – poinformowała Państwowa Służba Żywności i Weterynarii (VMVT).

Apeluje się do wszystkich hodowców drobiu na Litwie do jak największej ochrony swoich gospodarstw przed tą zaraźliwą chorobą, do zachowania szczególnej czujności, do codziennego dokładnego obserwowania swoich ptaków i do niezwłocznego powiadomienia weterynarza lub VMVT o wszelkich zmianach w ich stanie zdrowia. Szybkie wykrycie choroby może zapobiec rozprzestrzenianiu się chorób na okoliczne terytoria lub sąsiednie fermy.

Ptaszą grypą mogą zachorować ptaki, ssaki i ludzie. Najbardziej podatne na wirusa ptasiej grypy są kury, indyki, kaczki, gęsi i inne ptactwo domowe. Ptaki zarażone ptaszą grypą przestają jeść i pić, mają trudności z oddychaniem, pojawia się sinica grzebienia i dzwonek, tkanki głowy i szyi puchną, a na skórze i błonach śluzowych pojawiają się siniaki. Nie ma leków na tę chorobę.

VMVT apeluje do mieszkańców, aby nie odwiedzali obszarów, na których stwierdzono ogniska ptasiej grypy, ani obszarów, na których gromadzą się dzikie ptaki, zwłaszcza jeśli znajdują się one w pobliżu zbiorników wodnych.

Na podst. vmvt.lt

NOWINY znad Solczy

(Dokończenie ze str. 1)

Jednym ze skutków było aresztowanie i uwięzienie polskich oficerów w obozach NKWD w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie. NKWD dokonywało aresztowań także na byłych terenach wschodnich Rzeczypospolitej. W 1940 roku Stalin podpisał rozkaz rozstrzelania blisko 22 000 aresztowanych funkcjonariuszy. Karę wykonano w Katyniu, Kałininie i Charkowie. 13 kwietnia 1943 r. radio berlińskie podało informację o odkryciu masowych grobów w Lesie Katyńskim. Stąd też nazwa zbrodni związana jest z miejscowością, gdzie odnaleziono pierwsze groby zamordowanych. Byli to oficerowie ubrani w mun-

go nauczyciela Włodzimierza Kasprzykowskiego, który pracował w szkole w Rudnikach. W ten sposób chciała uczcić jego pamięć. Był to jeden z pierwszych kroków w celu upowszechnienia prawdy, która przez wiele lat pozostawała ukryta. W 2012 r. drewniany krzyż zastąpiono granitowym pomnikiem. Cmentarz rudnicki stał się jednym z pierwszych miejsc na Wileńszczyźnie upamiętniających wydarzenia z lat 40. XX wieku. W Katyniu zginął również Izidor Kanonowicz z Małych Solecznik, organista w miejscowym kościele.

9 kwietnia br. uroczystości upamiętniające 85. rocznicę zbrodni katyńskiej rozpoczęły się na cmentarzu w Rudnikach.

dury Armii Polskiej, ze związanymi z tyłu rękami i ranami postrzałowymi z tyłu głowy. Wśród ofiar znaleźli się także profesoria, prawnicy, lekarze, nauczyciele, artyści, urzędnicy państwowi i wiele innych osób. W 1990 r. Związek Radziecki przyznał się do przeprowadzenia masakr. Dlaczego o tym mówimy w rejonie solecznickim?

W 1990 r. śp. mieszkanka Rudnik Irena Alina Aładowicz odwiedziła Katyń i przywiozła stamtąd garść ziemi. Później wspólnie z mężem postawili krzyż na rudnickim cmentarzu. Na liście ofiar Katynia znalazła nazwisko swoje-

Wzięli w nich udział mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz, Attaché Obrony, Wojskowy, Morski i Lotniczy płk Sławomir Pawlikowski, dyrektor Białostockiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej dr Marek Jedynak, wicemer rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski, dyrektor administracji samorządu rejonu solecznickiego Grzegorz Jurgo, radna Krystyna Sławińska, starosta gminy białowackiej Genadij Baranowicz, księża Ruslan Wilkiel i Vyginas Čiurinskas, społeczność Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej w Białej Wace, mieszkańcy.

Pamięć trwa

Wicemer Waldemar Śliżewski, przedstawiając historię wydarzeń katyńskich, przypomniał, że po tym, jak prawda o zbrodni katyńskiej ujrzała światło dzienne, naród polski czekała kolejna próba- 10 kwietnia 2010 roku w Smoleńsku zginęło 96 najwyższych polskich przywódców, urzędników, polityków, duchownych, a także ówczesny prezydent Lech Kaczyński i jego żona. Lecieli na obchody 70. rocznicy zbrodni katyńskiej.

Zwracając się do uczestników uroczystości, mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz mówił o obywatelskim obowiązku znajomości i pielęgnowania historii.

– Katyń żyje w sercu każdego Polaka. Wszyscy wiedzą o Katyniu. Dziś możemy głośno o tym mówić, ale były czasy, kiedy nie mogliśmy tego robić. Spotykamy się na cmentarzu, ale ten krzyż jest niezwykle. To pomnik poświęcony prawdzie o Katyniu. Pomnik ten jest pomnikiem patriotyzmu i szacunku do historii. Zbrodnia katyńska jest przejawem kłamstwa szerzonego na szczeblu państwowym, a zarazem symbolem wielkiej wytrwałości i odwagi w walce o prawdę. Ten pomnik symbolizuje nie tylko poświęcenie zamordowanych, ale także losy ich bliskich, zniszczonych przez bestialską maszynę – powiedział mer, podkreślając wagę znajomości i pielęgnowania historii, a także przekazywania jej młodszemu pokoleniu.

Płk. Attaché Obrony, Wojskowy, Morski i Lotniczy Ambasady RP w Wilnie Sławomir Pawlikowski zauważył, że obecny pomnik katyński na cmentarzu rudnickim ma najważniejszy napis – „Pamiętamy”.

– Spotykamy się w jednym z miejsc, gdzie pamięć o zamordowanych Polakach jest wciąż żywa. Chciałbym podziękować za to, że jesteśmy w tak symbolicznym miejscu, gdzie pierwotnie stał wysoki drewniany krzyż,

który miał przypominać o masowych mordach narodu polskiego dokonanych przez Sowietów. Wśród zabitych znalazł się Włodzimierz Kasprzykowski, dyrektor i nauczyciel szkoły w Rudnikach, żołnierz rezerwy Wojska Polskiego. Pamiętamy i wiemy o morderczej polityce władzy radzieckiej, o mordach dokonywanych na naszych rodakach. Chcieli nie tylko ich zabić, ale także wymazać ich z pamięci, kłamiąc na temat historii masakry. Tu, na Wileńszczyźnie, Polacy zachowali prawdę historyczną o Katyniu, do której mamy wielki szacunek – powiedział pułkownik Sławomir Pawlikowski.

Krystyna Sławińska i Marek Sznigirewicz z Rudnik przemówili do uczestników uroczystości, przypominając, że nie mogli mówić publicznie o tej tragedii aż do 1990 r., a po uznaniu masakry przez Związek Radziecki, miejscowi mieszkańcy udali się do Katynia.

– Kaci nie tylko wykonywali kary w Katyniu, Miednoje czy Ostaszkowie, oni jeszcze chcieli, żeby świat się o tym nie dowiedział. Robili to celowo, więc były to długie lata kłamstw i nieprawdy. Kiedy Rosja zezwoliła na zwiedzanie Lasu Katyńskiego, zaczęły tam jeździć autobusy, to miejsce odwiedzili także mieszkańcy Rudnik. Ten krzyż nie pojawił się przypadkowo. Grupa mieszkańców Rudnik, która wróciła z Katynia, postanowiła zamówić duży dębowy krzyż i ustawić go na miejscowym cmentarzu – powiedziała Krystyna Sławińska.

Po uroczystościach na cmentarzu rudnickim wydarzenie kontynuowano w Ejszyszkach. W miejscowym kościele, ks. Wiktor Bogdziewicz odprawił Mszę świętą za poległych w zbrodni katyńskiej, a także za ofiary katastrofy smoleńskiej. W nabożeństwie wzięła udział liczna grupa uczniów z placówek oświatowych, nauczycieli, przedstawi-

cieli organizacji i instytucji samorządowych.

Podczas spotkania w Centrum Rekreacji i Biznesu w Ejszyszkach do zebranych ponownie zwrócił się mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz, który swoje przemówienie skoncentrował na koncepcji „kłamstwa katyńskiego”. Według niego, przez wiele lat władze radzieckie ukrywały prawdę i manipulowały, chcąc wymazać tragedię katyńską z historii, ale historia sama pokazała, że jest to niemożliwe.

Dyrektor Białostockiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej dr Marek Jedynak, wychodząc na scenę, podzielił się wspomnieniami z poznawania historii zbrodni katyńskiej w szkole podstawowej i przekazywania tej wiedzy swojemu synowi, gdy ten miał sześć lat.

– Czy widziałeś kiedyś pogrzeb z buldożerami? Nigdy. Ale tak było w Katyniu. Nie było tam żadnych grobów, były jedynie doły, na które wjechały buldożery. To pokazuje działania dzikiego kraju przeciwko Polsce – powiedział dr Marek Jedynak, zapraszając jednocześnie do odwiedzenia wystawy Instytutu Pamięci Narodowej o historii Katynia w Centrum Rekreacji i Biznesu w Ejszyszkach.

Uczestnicy wydarzenia mieli okazję obejrzeć film „Katyń – historia wciąż żywa”, który w zwięzłej formie przedstawia procesy historyczne prowadzące do zbrodni, przybliża jej historię, a także porusza problem kłamstwa katyńskiego.

Na zakończenie wydarzenia na terytorium Centrum Rekreacji i Biznesu w Ejszyszkach zasadzono dąb, który ma przypominać przyszłym pokoleniom o tragedii i prawdzie o Katyniu.

Od 2008 r. na całym świecie sadzone są dęby, aby uczcić pamięć 21 857 Polaków, którzy zginęli w Katyniu. Jeden z nich będzie rósł w Ejszyszkach.

Drodzy Czytelnicy,

Z okazji Świąt Wielkanocnych pragnę złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia – niech ten wyjątkowy czas napelni Wasze serca pokojem, nadzieją i radością.

Niech Zmartwychwstanie Chrystusa będzie źródłem siły do pokonywania codziennych trudności, a wiosenne słońce przyniesie odnowę – zarówno w naturze, jak i w nas samych.

Życzę zdrowia, zgody w rodzinach, sąsiedzkiej życzliwości i niewyczerpanej wiary w lepsze jutro. Niech Wielkanoc będzie czasem refleksji, ale też uśmiechu przy świątecznym stole.

Z wyrazami szacunku i najlepszymi życzeniami,

Zdzisław Palewicz,
mer rejonu solecznickiego

Warsztaty projektu edukacji medialnej dla uczniów

Tajniki tworzenia reklamy

W dniach 31 marca - 3 kwietnia uczniowie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Bezdanych wzięli udział w warsztatach twórczych projektu „Duże Małe Ekrany”. Projekt dotyczący edukacji medialnej jest realizowany przez instytucję publiczną „Meno Avilys” we współpracy z British Council. Projekt jest finansowany przez Litewską Radę Kultury i Urząd Miasta Wilna.

Celem projektu jest rozwijanie umiejętności litewskiej młodzieży i edukatorów młodzieżowych w zakresie edukacji medialnej, a także odkrywanie i badanie własnej społeczności oraz wspieranie dialogu z innymi przy użyciu kreatywnych i analitycznych działań z zakresu edukacji medialnej. Szczególną uwagę poświęca się mediom audiowizualnym i produktom medialnym atrakcyjnym dla uczniów (filmy,

reklamy, gry komputerowe, portale społecznościowe, programy i seriale telewizyjne, dziennikarstwo multimedialne).

Przed kreatywnym warsztatem uczniowie uczestniczyli w zintegrowanych lekcjach projektowych na temat różnych zagadnień z zakresu edukacji medialnej, podczas których wybrali temat warsztatu „Reklama”. Podczas warsztatów, które odbyły się w centrum Wilna, w bibliotece multimedialnej instytucji publicznej „Meno Avilys”, uczniowie zapoznali się ze specyfiką tworzenia reklamy, omówili możliwe scenariusze reklamy swych grup, a także nauczyli się filmować i edytować materiały wideo. Kuratorzy warsztatów Simona i Rytis udzielili uczniom kompleksowych i szczerych porad na temat procesu kręcenia filmów reklamowych. Podczas trzech dni intensywnej pracy twórczej dwie grupy

uczniów udoskonalały stworzone reklamy, dzieliły się swoimi wrażeniami na temat procesu twórczego reklamy i uzgodniły z organizatorami warsztatów, że stworzone filmy zostaną oglądane oraz omówione podczas imprezy finałowej na zakończenie projektu.

Tydzień później gimnazjum odwiedzili kuratorzy warsztatów, Simona oraz operator wideo No-

jus Drasutis. Zaprezentował on swoje prace, omówił z uczniami tajniki tworzenia materiałów wideo oraz możliwości studiowania sztuki realizacji filmowej na Litwie. Nojus zapoznał uczniów z kilkoma narzędziami wykorzystywanymi przez operatorów filmowych na planie.

Dziękujemy uczestnikom i opiekunom warsztatów za wspa-

niałą okazję do nauki od ekspertów w swojej dziedzinie. Następnie uczniowie wezmą udział we wspólnym wydarzeniu dwóch placówek edukacyjnych w miejscowości Bezdany, gdzie wszyscy uczniowie biorący udział w projekcie zaprezentują swoją pracę.

Inga Kondratowicz, koordynatorka projektu, nauczycielka języka angielskiego

W Rudominie upamiętniono 150. rocznicę urodzin M. K. Čiurlionisa

Inspirująca sztuka

10 kwietnia w Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie odbyło się wyjątkowe wydarzenie poświęcone Mikołajowi Konstantinowi Čiurlionisowi. W tym roku obchodzimy 150. rocznicę urodzin jednego z najwybitniejszych litewskich artystów.

Uroczystość była swoistym podsumowaniem działalności realizowanych z Centrum Kultury w Rudominie w ramach projektu „Echa geniusza: świat Čiurlionisa”, będącego częścią przedsięwzięcia „Rudomino – mała stolica kultury Litwy 2025”. W ramach obchodów zorganizowano wystawę, konkursy poetyckie, wycieczki oraz przygotowano referaty.

Podczas uroczystości uczniowie Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie przedstawili referaty, zapoznając pu-

bliczność z niezwykle interesującą biografią oraz bogatą twórczością litewskiego malarza i kompozytora. Publiczność mogła również dowiedzieć się, że M. K. Čiurlionis i F. Ruszczyca łączyła nie tylko wspólna epoka, ale także artystyczne więzi. Obaj artyści tworzyli w tym samym czasie, dążąc do połączenia muzyki, malarstwa i literatury w spójną wizję sztuki. Ferdynand Ruszczyca – wybitny malarz i scenograf – był jednym z tych, którzy cenili i wspierali twórczość Čiurlionisa. Obaj artyści pielęgowali litewskie dziedzictwo kulturowe i pozostawili trwałe ślady w historii sztuki.

Publiczność miała również okazję obejrzeć wspaniały koncert i zanurzyć się w magiczny świat muzyki, śpiewu i tańca. Tego dnia wystąpił teatr, śpiewali i grali na fortepianie uczniowie Gimnazjum

im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie. Publiczność zachwyciła się występem chóru szkolnego „Jaskółeczka”. Atmosferę dawnej Warszawy przybliżył swoim tańcem Zespół Pieśni i Tańca Ludowego „Rudomianka”. Podczas

koncertu nie mogło również zabraknąć utworów autorstwa M. K. Čiurlionisa.

Tego dnia wszyscy mogli przekonać się, że twórczość Čiurlionisa to pomost między ziemią a niebem, przeszłością a przyszło-

ścią, rzeczywistością a snem. To światło, które rozjaśnia dusze ludzi, muzyka, która porusza serca. To sztuka, która inspirowała do marzeń, miłości i wiary.

Inf. i foto Centrum Kultury w Rudominie

Spektakl muzyczny dla dzieci „Baldis i Vivaldis” w Rudominie

Z Vivaldi w roli głównej

10 kwietnia w Rudominie gościł Państwowy Teatr Lalek z Kowna. Tego dnia na scenie Centrum Kultury teatr zaprezentował zachwycający, interaktywny spektakl muzyczny „Baldis i Vivaldis”, w którym jedną z głównych ról odegrała znakomita muzyka Antonio Vivaldiego.

Muzykę z cyklu czterech koncertów skrzypcowych „Cztery pory roku” A. Vivaldiego wybrał pomysłodawca spektaklu – zawodowy skrzypek i aktor Dariusz Krapikas.

Głównym bohaterem sztuki jest świerszczyk Baldis. Czuje się on bardzo nieszczęśliwy, ponieważ nie potrafi grać na skrzypcach. Może mu pomóc tylko powszechnie znany i szanowany kompozytor – pogodny opat Antonio Vivaldi. Kompozytor zgadza się uczyć Baldisa tajników muzyki przez cały rok i zaprasza go w muzyczną podróż przez pory roku, przepełnioną dźwiękami, obrazami, emocjami i elementami przyrody.

– Pomysł na zabawną historię, która rozwija się na tle żywej

muzyki klasycznej i obrazów mistrzów baroku, ma obudzić potrzebę odkrywania, „zarazić” radością twórczych chwil, rozwijać gust muzyczny i wychować przyszłych bywalców koncertów – takie, zdaniem twórcy inscenizacji D. Krapikasa, są główne cele tego spektaklu.

W spektaklu wystąpili Dariusz Krapikas oraz Rasa Bartninkaitė, którzy zachwycili widzów swoim niezwykłym talentem aktorskim.

Przedstawienie zaciękało każdego, kto tego dnia przybył do Centrum Kultury w Rudomi-

nie. Oryginalne dekoracje, piękne lalki oraz niewątpliwy talent aktorów oczarowały zarówno małych, jak i dorosłych widzów. Publicz-

ność bawiła się świetnie i zabrała ze sobą mnóstwo uśmiechów!

Inf. i foto Centrum Kultury w Rudominie

Ku pamięci mieszkańców Gumby i Gajdzi

Porażka na ziemi, zwycięstwo w Niebie

Dzień 9 kwietnia 1944 r. dla mieszkańców wsi Gajdzie i Gumba stał się zgubnym – miejscowości zostały spacyfikowane przez hitlerowców. Celem nazistowskiej jednostki karnej było zastraszenie miejscowej ludności, a także rozliczenie się z partyzantami, których tam i nie było.

Przed wojną Gajdzie były niewielką wsią w Puszczy Rudnickiej. Mieszkały tam 4 rodziny: Bronisława, Romualda i Feliksa Godlińskich, razem 15 osób. W folwarku Gumba mieszkał pochodzący z Lidy adwokat Bożeran z rodziną.

8 kwietnia 1944 r. do Kiedarń przybył pociąg pancerny z żołnierzami z Jaszun i dwiema tankietkami. 9 kwietnia pociąg pancerny, stacjonujący w Gudelkach rozpoczął ostrzeliwanie

lasu. Żołnierze ruszyli w kierunku położonej w Puszczy Rudnickiej wsi. Hitlerowcy otoczyli gospodarstwo adwokata, a następnie w jego stodole rozstrzelali około 50 pracowników folwarku i uchodźców wojennych z Białorusi, paląc chaty ze szczątkami zamordowanych. Tego dnia pomordowano również mieszkańców sąsiedniej wsi Gajdzie, a 10 kwietnia – 4 mieszkańców Kiernowo.

8 kwietnia br. na cmentarzyku ofiar niemieckiej pacyfikacji, znajdującym się przy drodze leśnej z Gudetek do Gumby, oddano hołd ofiarom.

– Każdego roku staramy się upamiętniać te tragiczne wydarzenia, bo są one częścią bolesnej historii naszego narodu. W 2014 roku dzięki staraniom Związku Polaków na Litwie i Samorządu Rejonu Solecznickiego, we

współpracy z partnerami z Polski, stanęły pamiątkowe krzyże.

Modlitwa towarzyszyła narodowi polskiemu w najtrudniejszych momentach historii. Dziś, oddając hołd poległym, łączymy się we wspólnej modlitwie – powiedział wicemerc rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski.

Proboszcz parafii butrymańskiej i podborskiej ksiądz Józef Aszkiełowicz podziękował obecnym za pielęgnowanie pamięci. Nazwał to egzaminem wiary chrześcijańskiej, w którym obowiązkiem żyjących jest pamięć o zmarłych i modlitwa za nich. Mord miejscowej ludności w kwietniu 1944 r. nazwał wielką porażką na ziemi, ale wielkim zwycięstwem w Niebie.

W uroczystości wziął udział starosta gminy gierwiskiej Paweł Kazarin, pracownicy starostwa, mieszkańcy pobliskiej wsi Skierdzimy, a także harcerze z gimnazjów im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach i Michała Bałńskiego w Jaszunach. Wszyscy oddali hołd zmarłym modlitwą i

chwilą ciszy, zapalono znicze i złożono kwiaty pod krzyżami na cmentarzu.

– Nasza rodzina mieszkała tutaj, niedaleko. Ojciec chrzestny opowiadał, że był ze swoją narzeczoną na drugiej stronie rzeki, gdy wioska została podpalona. Pobiegł do domu i najpierw usłyszał strzały we wsi Gumba, w folwarku Bożerana. Zagnali wszystkich do budynku, podpalili go i następni zaczęli palić tutaj. Szukali ludzi po całym lesie. Była wśród nich nawet kobieta, która zaledwie trzy dni wcześniej urodziła dziecko. Zagnali wszystkich do stodoły, zastrzelili, przykryli stodołę sianem i podpalili. A ojciec chrzestny nie miał gdzie się podziać, leżał w ukryciu i widział wszystko. Później ocaleni próbowali rozpoznać ciała: na podstawie resztek ubrań, obrączek ślubnych, zębów. Ich prochy zostały pochowane na tym cmentarzu – opowiada Maria Daukševičienė, mieszkanka okolicznej wsi.

Park Figurek Wielkanocnych w Małych Solecznikach

Tymczasowy, ale wyjątkowy

W końcu marca Centrum Rekreacji i Sportu im. Władysława Kozakiewicza w Małych Solecznikach zaprosiło wszystkich chętnych do stworzenia Parku Figurek Wielkanocnych, a tym samym wiosennego nastroju. Na zaproszenie odpowiedziało 14 szkół, przedszkola, firmy i inne placówki.

Co tu zobaczymy? Figurki króliczków z marchewkami, kurczaki i kotki, kolorowe pisanek i najdziwniejsze kwiaty. – Aleja Choinek w Solecznikach stała się tradycją bożonarodzeniową, więc dlaczego nie stworzyć takiej samej alei z okazji Wielkanocy? – mówi Julia Iwanowska, dyrektorka Centrum Rekreacji i Sportu im. W. Kozakiewicza. – Niektórzy nie doceniają znacze-

nia wspólnoty we współczesnym świecie. Z własnej inicjatywy chcieliśmy zgromadzić ludzi różnych zawodów i zainteresowań, różnych pokoleń i instytucji, rodzin. Park Figur Wielkanocnych wzmacnia oczekiwanie na Wielkanoc, a także staje się kolejną atrakcją turystyczną rejonu solecznickiego. Tak, tymczasową, ale wyjątkową!

Uczestniczący w otwarciu parku wicemerc rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski podkreślił znaczenie wspólnoty lokalnej w każdej dziedzinie działalności.

– Dobrze jest wspólnie obchodzić święta. Najważniejsza jest rodzina, ale kiedy spotyka się cała wspólnota, to duch dobra i światła rozprzestrzenia się tak szeroko, jak

to możliwe, nie tylko po naszym rejonie, ale i dalej. W dzisiejszym świecie panuje wielki pośpiech, ale zbliżają się święta, więc trzeba znaleźć czas na cudowne chwile – powiedział wicemerc, podkreślając, że park wielkanocny jest świetną okazją, aby zatrzymać się, obejrzeć, podziwiać. Podziękował także wszystkim uczestnikom za udział w tej pięknej inicjatywie. – Każdy włożył cząstkę swego serca, za co szczerze dziękuję. Dziękuję za chęć przekazania emocji, kolorów i uśmiechów – powiedział Śliżewski.

Podczas otwarcia parku figurek wielkanocnych komisja w składzie wicemerc rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski, starosta gminy solecznickiej Mirosław Niewierkiewicz, dyrektor-

ka Centrum Rekreacji i Sportu im. Władysława Kozakiewicza Julia Iwanowska, członkini wspólnoty lokalnej Irena Ałkowska – wybrała najlepsze kompozycje. Wzięto pod uwagę kreatywność, estetykę i zgodność pomysłu z tematyką wielkanocną. Po podliczeniu wszystkich głosów wyłono-

no zwycięzców. Trzecie miejsce zajęły grupy wczesnoszkolne z Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach, drugie miejsce – Podwórko Rzemiosła im. Simonasa Karčmarasa w Dzievieniskach, pierwsze miejsce przyznano dla Gimnazjum „Santarvės” w Solecznikach.

W stolicy

Trwa rekonstrukcja nabrzeża Wilii

Jednym z najważniejszych w ostatnich latach projektów odnowy przestrzeni publicznej w stolicy jest rekonstrukcja nabrzeża Wilii. Po ukończeniu rekonstrukcji prawego nabrzeża i zbliżającym się ku ukończeniu prac na lewym nabrzeżu, Samorząd m. Wilna planuje dalszy ich rozwój.

Pierwszy etap rekonstrukcji – w latach 2019-2023 – zrealizowano na prawym nabrzeżu. Prace przeprowadzono na czterech odcinkach: od mostu Zielonego do ul. Baravyko, od dworu w Tuskulanach do mostu Žirmūnų, od mostu Žirmūnų do mostu Mendoga i od mostu Mendoga do mostu Zielonego. Urządzono tu ścieżki dla pieszych i rowerzystów, tarasy rekreacyjne, odnowiono skarpy, ukształtowano tereny zieleni, zainstalowano nowoczesne oświetlenie i systemy odprowadzania wody deszczowej, ustawiono elementy małej architektury. Odnowiono również strefy aktywnego wypoczynku, stworzono miejsca na sezonowe ogródki kawiarniane, natomiast infrastruktura została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych i rodzin z małymi dziećmi – urządzono dodatkowe rampy i pochylnie.

Na prawym nabrzeżu urządzono również kilka wyjątkowych miejsc: jedyny tego typu skatepark w krajach bałtyckich, profesjonalne boiska do siatkówki plażowej i nowoczesną ściankę wspinaczkową.

W 2021 r. prace rekonstrukcyjne rozpoczęto również na le-

wym brzegu Wilii – od Zwierzynca do okolic mostu Šilo. Na pierwszym etapie wyremontowano już dwa odcinki: od Zwierzynca do mostu Białego oraz od Wilenki do mostu Šilo. W ramach drugiego etapu porządkowane są tereny między mostem Białym a mostem na Wilence. Rozpoczęte w marcu 2024 roku prace na odcinku od mostu na Wilence do mostu Zielonego mają się zakończyć latem bieżącego roku, natomiast na odcinku od mostu Zielonego do mostu Białego – w IV kwartale 2027 roku.

W ramach porządkowania lewego nabrzeża są rekonstruowane i na nowo urządzone ścieżki dla pieszych i rowerzystów, schody, zejścia do rzeki, ustawiane są elementy małej architektury, modernizowane jest oświetlenie i kanalizacja deszczowa, porządkowane i formowane są nasadzenia, urządzane tarasy. Ostatni etap rekonstrukcji nabrzeża Wilii obejmie teren pomiędzy mostem Zielonym

a mostem Białym od strony ul. A. Goštauto.

Na odcinku tym zaplanowano ścieżki dla pieszych i rowerzystów, nasadzenia i nowoczesne oświetlenie. Powstanie również infrastruktura sieciowa, przystanki transportu publicznego oraz elementy infrastruktury bezpieczeństwa ruchu: przejścia dla pieszych i rowerzystów, wysepki bezpieczeństwa. Planowana jest dwukierunkowa ścieżka rowerowa z czerwonego asfaltu, która zostanie zintegrowana z ogólną siecią miejskich ścieżek rowerowych.

Nowe ścieżki dla pieszych połączą centrum miasta z nabrzeżem Wilii. Ścieżki dla pieszych i rowerzystów zostaną oddzielone od jezdni pasami roślinności. Przy skrzyżowaniach z ulicami J. Tumo-Vaižganto, A. Jakšto i A. Vienuolio urządzone zostaną pochylnie i schody, by zapewnić mieszkańcom wygodny dostęp do nabrzeża i nowych stref rekreacyjnych.

Wymiana tablic pamiątkowych w języku rosyjskim

Rada Samorządu m. Wilna podjęła decyzję o usunięciu kolejnych kilku tablic pamiątkowych umieszczonych w Wilnie w czasach sowieckich i późniejszych, na których widnieją napisy w języku rosyjskim.

Na wniosek Komisji Pamięci Historycznej usunięte zostaną tablice pamiątkowe, poświęcone pisarzowi Liudasowi Girze, który kolaborował z okupacyjną władzą sowiecką (ul. Vilniaus 27 i ul. Malonioji 17), premierowi carskiej Rosji Piotrowi Stołypinowi (ul. Šv. Stepono 30) oraz rosyjskim pisarzom Konstantinowi Worobjowowi (ul. Verkių 1) i Fiodorowi Dostojewskiemu (ul. Didžioji 20).

„Proces desowietyzacji przestrzeni publicznej Wilna dobiega końca – na mocy niniejszej decyzji usunięte zostaną ostatnie tablice upamiętniające kolaborantów, działaczy Imperium Rosyjskiego, nie będzie już tablic pamiątkowych z napisami w języku rosyjskim. Cieszę się, że proces ten przebiega sprawnie i tak szybko, jak to możliwe. Komisja Pamięci Historycznej podjęła również decyzję o złożeniu wniosku do powołanej przez Centrum Ludobójstwa Komisji ds. Desowietyzacji ws. dwóch kolejnych obiektów – tablicy pamiątkowej poświęconej Dzidasowi Budrysowi i mieszczącego się w Grzegorzewie pomnika w miejscu pochówku żołnierzy sowieckich z czasów II wojny światowej“ – powiedziała przewodnicząca Komisji Pamięci Historycznej Kamilė Gogelienė.

Podjęto również decyzję o usunięciu mieszczącej się na budynku przy ul. Didžioji 25 (od strony ul. M. Antokolskio) tablicy pamiątkowej poświęconej rzeźbiarzowi Markowi Antokolskiemu. Zostanie zastąpiona nową standardową tablicą z następującym napisem w języku litewskim: „W tym domu urodził się i mieszkał rzeźbiarz Mark Antokolski (1840-1902)“.

Metalowych garaży prawie nie pozostało

W ciągu ostatnich kilku lat Samorząd m. Wilna usunął z ziemi państwowej prawie wszystkie tymczasowe metalowe garaże. Na początku 2025 r. zakończono usuwanie ostatnich dużych maszyn – 187 garaży usunięto z ul. Vaduvos 30A (dzielnica Wilcza Łapa) i aż 500 garaży usunięto z ul. S. Batoro 7B (dzielnica Nowa Wilejka). Dobiega końca porządkowanie tych terenów, nieco później się okaże, co ma tu powstać.

Na początku 2024 roku przy ul. Kernavės na Śnipszkach usunięto 179 metalowych garaży nielegalnie ustawionych na ziemi państwowej. Na zwolnionej działce ziemi państwowej o powierzchni 63 arów powstanie żłobek-przedszkole na 280 miejsc z boiskiem, które dostępne będzie również dla miejscowych mieszkańców.

Od 2020 r. w Wilnie usunięto 98,4 proc. z 9 082 metalowych garaży, które stały na ziemi państwowej. Obecnie w mieście pozostało zaledwie 147 takich garaży. Większość z nich mieści się przy al. Savanorių 245 i ul. Mildos 99. W innych dzielnicach – na Antokolu, Nowym Mieście, w Justyniszkach, Ponarach, Wirszuliskach, Żyrmunach – stoi ogółem 49 pojedynczych garaży.

Metalowe garaże w Wilnie i innych miastach na Litwie zaczęto ustawiać w czasach sowieckich. Mogły stać na ziemi państwowej tymczasowo – 3-5 lat, „zatrzymały się” jednak na ziemi państwowej na dziesięciolecia, z czasem zamieniły się w wysypiska, zagrażając środowisku i utrudniając wykorzystanie ziemi państwowej do celów publicznych.

Rocznica projektu „Neakivaizdinis Vilnius” – na dachach

Wysokość dwóch wież telewizyjnych stojących jedna na drugiej lub ponad dwukrotna wysokość najwyższego miejsca na Litwie – góry Aukštojas. 633,39 m – na taką wysokość z okazji swoich 6. rocznica proponuje wspiąć się alternatywny projekt eksploracji miasta „Neakivaizdinis Vilnius”.

26 kwietnia w ramach inicjatywy „Szczyty Wilna” (Vilniaus viršukalnės) wilnianie i goście stolicy będą mieli wyjątkową okazję wspiąć się na 11 dachów

i podziwiać najbardziej kultowe panoramy stolicy. W inicjatywie bierze udział 11 wieżowców i wielopiętrowych budynków: od najwyższego budynku komercyjnego nie tylko na Litwie, ale też w krajach bałtyckich aż po największy w kraju budynek co-livingowy, od biurowca, w którym ma siedzibę najśłynniejszy na Litwie jednoróżec po największy na Litwie budynek samorządu.

Tarasy na dachach oferują nie tylko panoramy niczym z pocztówek, ale też wgląd we współczesne

rozwiązania architektoniczne. Uczestnicy będą mogli m. in. zobaczyć najwyższą konstrukcję mostową na Litwie – 61-metrowy taras widokowy, jedyny w Wilnie szklany balkon na 18. piętrze i szklane atrium w kształcie dawnej tablicy wyników na stadionie „Žalgiris”.

Na dachy można będzie wejść schodami lub wjechać windą. Uczestnicy urodzin projektu „Neakivaizdinis Vilnius” nie tylko będą mogli podziwiać stolicę z tarasu na dachu wybranego budynku, otrzymają też specjalną naklejkę, ci natomiast, którzy wejdą po schodach, otrzymają złotą naklejkę.

Rejestracja w wydarzeniu nie jest wymagana. Wejść na dachy można będzie 26 kwietnia w godzinach od 10 do 20 (ostatnie wejście – o godz. 19.30). W każdym budynku na uczestników będą czekać wolontariusze projektu „Neakivaizdinis Vilnius”.

Prognoza pogody na tydzień

Czwartek 17 kwietnia	Piątek 18 kwietnia	Sobota 19 kwietnia	Niedziela 20 kwietnia	Poniedziałek 21 kwietnia	Wtorek 22 kwietnia	Środa 23 kwietnia
25°C	27°C	24°C	22°C	22°C	20°C	18°C
11°C	13°C	15°C	13°C	11°C	10°C	10°C
Księżyc:						

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 17 kwietnia
Wielki Czwartek

Słońce: wsch. – 6.11, zach. – 20.26
Długość dnia – 14 godz. 15 min.

Aniceta, Katarzyny, Klary, Roberta

Piątek, 18 kwietnia
Wielki Piątek Męki Pańskiej

Międzynarodowy Dzień Ochrony
Zabytków

Słońce: wsch. – 6.09, zach. – 20.28

Długość dnia – 14 godz. 19 min.

Alicji, Bogusława, Marii, Oliwii

Sobota, 19 kwietnia
Wielka Sobota – Wigilia
Paschalna

Słońce: wsch. – 6.06, zach. – 20.30

Długość dnia – 14 godz. 23 min.

Emy, Jerzego, Konrada, Leona

Niedziela, 20 kwietnia
WIELKANOC

Słońce: wsch. – 6.04, zach. – 20.32

Długość dnia – 14 godz. 27 min.

Agnieszki, Amalii, Jagny, Klary

Poniedziałek,
21 kwietniaPoniedziałek Wielkanocny
(Śmigus-Dyngus)

Słońce: wsch. – 6.02, zach. – 20.34

Długość dnia – 14 godz. 32 min.

Anastazego, Anzelma, Apoloniusza,
Drogomila, Konrada

Wtorek, 22 kwietnia
Dzień Matki Ziemi

Słońce: wsch. – 5.59, zach. – 20.36

Długość dnia – 14 godz. 36 min.

Franciszka, Idziego, Leonii, Leona,
Łukasza, Teodora

Środa, 23 kwietnia

Dzień Książki i Praw Autorskich

Słońce: wsch. – 5.57, zach. – 20.38

Długość dnia – 14 godz. 40 min.

Archillesa, Gabrieli, Ilony, Jerze-
go, Marii, Wojciecha

17 KWIETNIA

1722 – car Piotr I wprowadził w Rosji podatek od noszenia brody – 50 rubli w rok.

1892 – w Retowie (Rietavas) książę B. M. Ogiński uruchomił pierwszą na Litwie elektrownię wiatrową.

18 KWIETNIA

1772 – urodził się David Ricardo, angielski ekonomista, klasyk ekonomiki (*Zasady ekonomii politycznej i opodatkowania*) (zm. 1823).

1922 – przed Ostrą Bramą odbyła się uroczystość wręczenia J. Piłsudskiemu kluczy Wilna. W lokalu Tymczasowej Komisji Rządzącej podpisano Akt przekazujący władzę nad Wileńszczyzną Polsce.

– stolica Litwy została w związku z tymi wydarzeniami przeniesiona do Kowna („tymczasowo”).

19 KWIETNIA

1822 – zmarł w Rundale (ob. Łotwa) książę Platon Zubow, rosyjski polityk, ostatni faworyt Katarzyny Wielkiej; tytuł otrzymał za udział w III rozbiórze Rzeczypospolitej, nadano mu ziemie w ob. Litwie i Łotwie – zapoczątkował litewską linię Zubowych (majątek przeszedł na jego brata Dmitrija) (ur. 1767).

1942 – urodziła się w Wilnie Jolanta Lothe, aktorka (Teresa Struzik z *Barw szczęścia*) (zm. 2022).

1997 – zmarła w Zurychu (Szwajcaria) Elena Kubiliūnaitė-Garbačiauskienė, litewska lekko-

atletka, pionierka sportu kobiecego na Litwie, sportowa dziennikarka („Lietuvos sportas”) (ur. 1900).

20 KWIETNIA

1922 – urodził się w Wilejce (ob. Białoruś) Jerzy Jan Ossowski, prezes Zarządu Okręgu Szczecińskiego Związku Żołnierzy AK w Szczecinie, żołnierz 3 Brygady „Szczerebca” (ps. „Osa”) (zm. 2009).

21 KWIETNIA

1922 – urodził się Alistair MacLean, szkocki pisarz, autor powieści sensacyjnych i kryminalnych (zm. 1987).

– zmarł Alessandro Moreschi, włoski śpiewak, ostatni śpiewający kastrat (ur. 1858).

22 KWIETNIA

1322 – zmarł Franciszek z Fabriano (Francesco Venimbeni), błogosławiony, włoski franciszkanin, kapłan, kaznodzieja (ur. 1251).

1622 – zmarł Kasper Miaskowski, poeta, jeden z pierwszych polskich pisarzy barokowych (ur. 1549).

23 KWIETNIA

1872 – urodził się w Wilnie Aleksander Izgojew (jaki Aron Lande), rosyjski publicysta, profesor prawa pochodzenia żydowskiego, w 1917 redaktor pism antybolszewickich (początkowo marksista) (zm. 1935).

1922 – w Kownie został rozegrany pierwszy oficjalny mecz koszykówki – drużyna Związku Wychowania Fizycznego pokonała reprezentację miasta – 8:6. **Wł. P.**

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Naukowcy bliżej wyjaśnienia zagadki Merkury

Merkury nadal pozostaje zagadką dla uczonych, którzy próbują ustalić, dlaczego ta mała planeta jest tak masywna. Niezwykle trudno się do niej dostać i wciąż brakuje danych, jednak najnowsze badania pozwoliły na sformułowanie nowej zaskakującej hipotezy.

Pierwsza planeta od Słońca jest niewiele większa od naszego Księżyca, ma dużą masę i bogate w żelazo jądro. Jego cechy przeczą tradycyjnym teoriom powstawania planet. Merkury jest niezwykle gęsty – około 60 proc. jego masy jest skoncentrowane w metalicznym jądrze. To znacznie więcej niż w innych planetach skalistych.

Według najnowszych badań, nietypowa budowa planety może być wynikiem kolizji dwóch protoplanet o podobnych rozmiarach na stosunkowo wczesnym etapie ewolucji Układu Słonecznego – informuje portal Puls Kosmosu.

Muśnięcie dwóch protoplanet Sonda Messenger, która krążyła wokół Merkurego w latach 2011-2015, ujawniła, że na po-

wierzchni planety znajduje się zaskakująco dużo lotnych pierwiastków, które znikają po energetycznych zderzeniach. Z tego wynika, że Merkury nie mógł powstać w wyniku pojedynczego, masywnego zderzenia o wysokiej energii, jak przypuszczano.

Zespół naukowców z Instytutu Fizyki Planetarnej w Paryżu wykorzystując zaawansowane symulacje wykazał, że mogło to być muśnięcie dwóch protoplanet o zbliżonych rozmiarach. Wyjaśnialoby to obecną strukturę i skład Merkurego. Otarcie się jednej protoplanety o drugą mogłoby usunąć

dużą część zewnętrznej warstwy skalnej bez naruszania jądra, pozostawiając też lotne pierwiastki.

Kluczowy jest moment, w którym doszło do zderzenia. Według badaczy musiało do niego dojść zaledwie kilkadziesiąt milionów lat po powstaniu Układu Słonecznego, gdy planety skaliste miały już oddzielne jądro, płaszcz i skorupę.

Naukowcy czekają na moment, w którym do Merkurego dotrze sonda BepiColombo. Uzyskane przez nią dane pomogą w weryfikacji tej hipotezy.

TVP Info/Pulskosmosu.pl

Fot. TheSpaceway/Pixabay

ŚMIECH NA ZDROWIE

Blondynka dzwoni do koleżanki:

– Spóźnię się na nasze spotkanie, bo stoję w korku.
– A długi ten korek?
– Nie wiem, bo stoję pierwsza.

♦ ♦ ♦ ♦

Szef:

– Już sam nie wiem, czy to ja jestem niespełna rozumu czy pan?
Pracownik:
– Jestem głęboko przekonany, że nie zatrudniłby pan wariata.

♦ ♦ ♦ ♦

Przed ślubem powinno posadzić przyszłego małżonka przed komputerem z wolnym Internetem, żeby zobaczyć jaki jest naprawdę.

♦ ♦ ♦ ♦

– Każdemu mężczyźnie dane są dwa metry. Jak je rozłokuje, to jego sprawa – rzekł mój dziadek (175 cm wzrostu) do nowego chłopaka mojej siostry (198 cm wzrostu).

♦ ♦ ♦ ♦

Zima, Alpy, stok. Facet rusza z góry, odbija się kijkami i jedzie na bombę.

Nagle podskakuje na muldzie, obraca go, leci, koziołkuje, w tumanie śniegu.

Wali w drzewo...

Kijki w jedną, narty w drugą, gość rozwalony, zęby wybite, krew z nosa, nogi poskręcane w dziwny sposób.

Otwiera nieprzytomne oczy, wciąga górskie powietrze i mówi:
– I tak lepiej niż w pracy!

♦ ♦ ♦ ♦

– Chłopaki, co wy tam robicie z tym niewypałem?
– Piłujemy.
– Przecież on wam wybuchnie!
– Nie szkodzi. Mamy drugi.

♦ ♦ ♦ ♦

– Babciu, czemu ty ciągle śpisz z podwiniętymi nogami? – pyta wnuczek.

– Bo tak mi jest wygodnie wnuś. A czemu pytasz?

– Bo tata powiedział, że jak je w końcu wyciągniesz, to kupimy sobie auto.

♦ ♦ ♦ ♦

Jakie są największe marzenia faceta?

Córka na okładce Twojego Stylu. Syn na okładce Piłki Nożnej.

Kochanka na okładce Playboy-a. Żona w programie Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie.

♦ ♦ ♦ ♦

– Po czym odróżnić faceta, który nie ma nic do powiedzenia, od kobiety, która nie ma nic do powiedzenia?

– Facet milejczy.

♦ ♦ ♦ ♦

– Jaka jest pana największa wada?
– Szczerość

– Myślę, że to zaleta a nie wada.
– Gównu mnie obchodzi co myślisz.

♦ ♦ ♦ ♦

Mąż do żony:

– Jest nasza rocznica ślubu. Musimy to jakoś uczcić. Co powiesz na Kajmany?

– Serio?!!!

– Mam już bilety.

– Nie wierzę... Super!!!!!! Zaraz pakuję walizkę.

– Jaką walizkę? Przecież idziemy tylko do zoo na wystawę krokodyli.

♦ ♦ ♦ ♦

– Synku, a jak było w zoo?
– Wspaniale, mnie się najbardziej podobał tygrys, a tacie – kotka.

– Jaka kotka?

– Nie wiem, nie widziałem, tylko przy kasie słyszałem, jak powiedział: „Ale fajna kotka bilety sprzedaje!”.

♦ ♦ ♦ ♦

Przychodzi baba do okulisty. Lekarz podchodzi do tablicy i pyta:

– Jaką literę pokazuję?

– A gdzie pan jest?

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ ♦ ♦